

Prof. dr. Izet ŠABOTIĆ

Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli

izet.sabotic@untz.ba

ORCID: 0000-0002-6514-8618

UDK/UDC: 94:28-722:929(497.6 Tuzla)"19" Seljubac S. (049.3)

**Sead Seljubac, VJERSKI SLUŽBENICI VAKUFSKOG
POVJERENSTVA U TUZLI SREDINOM XX STOLJEĆA,
Muftijstvo tuzlansko i Institut za društvena i religijska
istraživanja, Tuzla 2023, 303 str.**

Malo je sadržaja u našoj historiografiji koji su posvećeni radu i doprinosu pojedinaca određenoj djelatnosti. Zato pojavljivanje sadržaja takve provenijencije izaziva posebno interesovanje naučne i šire javnosti. Knjiga *Vjerski službenici Vakufskog povjerenstva u Tuzli sredinom XX stoljeća*, autora dr. Seada Seljubca tretira zanimljivu temu, vezanu za vjerske službenike, njihov rad i istrajavanje na očuvanju vjere islama na području tuzlanskog kraja u prvoj polovini XX stoljeća. Knjiga je zanimljiva iz nekoliko razloga. Prvi je što se ista bavi poprilično neistraženom temom, koja je po mnogo čemu bitna i zanimljiva, jer tretira važan segment života ljudi, kakva je vjera. Drugi važan razlog je taj, što je knjiga nastala uglavnom na izvorima prvoga reda, koji su po prvi puta na ovakav način predloženi naučnoj i široj javnosti. Važno je istaći i to, da je metodološki pristup autora zasnovan na naučnim načelima, koji podrazumijevaju studiozan, profesionalan i naučno odgovoran odnos prema dostupnim činjenicama, što je

doprinijelo, da ovaj sadržaj bude pregledan i u strukturalno-sadržajnom pogledu jedno zaokruženo štivo. U konkretnom smislu, akcent je dat na vjerske službenike, imame, mualime i mujezine, istrajne borce, koji su u jednom teškom, turbnom i složenom vremenu, kakvo je bilo XX stoljeće, bili čuvari, ne samo vjere, već i kulture, tradicije i identiteta Bošnjaka. Taj svoj zadatak i dužnost izvršavali su odgovorno, dostojanstveno i istrajno, odolijevajući brojnim iskušenjima, koje je nosilo ovo vrijeme.

Kako bi nam što detaljnije dočarao ulogu imama u vremenu od austrogorskog perioda pa do turbnog vremena tranzicije s kraja 20. stoljeća, autor je knjiga podijelio na više tematskih cjelina (poglavlja). U *Uvodu* je dat osvrt na temeljni dokument: *Kartoteka službenika Islamske vjerske zajednice na području Vakufskog povjerenstva Tuzla iz 1950. godine*, iz kojeg se crpio najveći broj informacija prezentovanih u knjizi. U ovom dijelu knjige date su činjenice vezane za statusno uređenje Islamske zajednice, počev od 1900. godine, pa do sredine 20. stoljeća, kada je nastao predmetni dokument. Kartoteka tretira vjerske službenike, imame i mualime, te jedan broj mujezina sa područja Vakufskog povjerenstva Tuzla. Riječ je o 94 vjerska službenika o kojima su u knjizi doneseni detaljni, iznimno vrijedni i zanimljivi podaci, crpljeni kako iz predmetne *Kartoteke*, tako i iz drugih historijskih izvora. U poglavlju „Način obrade kartoteke“, ukazano je na strukturu dokumenta, te područje na koje se isti odnosi (22 mjesna narodna odbora i 18 džemata). Dat je akcenat na Tuzlu kao centar Vakufskog povjerenstva, ali i na sva druga sjedišta imamata u ovom Vakufskom povjerenstvu. Detaljnom analizom dokumenata, predočen je rad i život vjerskih službenika u navedenom vremenskom periodu. U obradi ove zahtjevne teme primjenjivana je funkcionalna istraživačka metoda, sadržana u tri etape. Prva, koja je podrazumijevala terenski rad i posjetu džematima u kojima su nekada radili tretirani imami, mualimi i mujezini, kao i posjetu porodicama istih i njihovim mezarjima. Druga etapa je podrazumijevala konsultovanje i analizu činjenica sadržanih u navedenoj *Kartoteci*, kao i osvrt na druge izvore vezane za službenike Islamske zajednice. Treća istraživačka faza se odnosila na usaglašavanje podataka iz navedene *Kartoteke* sa drugim dostupnim izvorima, kako onim dobijenim usmenom predajom, tako i ostalim izvorima. Ovakav pristup je doprinio, da se sačini jedan sveobuhvatan i zanimljiv sadržaj, posvećen radu i doprinosu imama, mualima i mujezina na širem tuzlanskom području u naznačenom vremenu.

Zahvaljujući profesionalnom i odgovornom pristupu, doneseni su detaljni podaci o 94 vjerska službenika sa područja Vakufskog povjerenstva Tuzla. Navedeni podaci su predočeni kroz temeljno poglavlje u knjizi, pod nazivom: „Biografija vjerskih službenika“. U ovom poglavlju vjerski službenici su tretirani po džematima gdje je ukupno obrađeno 18 džemata. Prvi džemat koji je tretiran i obrađen, jeste Tuzla. Ukazano je da se u navedenoj *Kartoteci* navodi 18 vjerskih službenika ovog džemata, 7 imama, 8 mujezina i 3 mualima. O svakom od njih doneseni su detaljni podaci, vezani za vrijeme i mjesto njihovog rođenja, prikazano je njihovo školovanje i službovanja, te podaci o porodičnom

i ekonomsko-socijalnom stanju, ali i drugi brojni podaci koji se odnose, ne samo na vjerske, već i ukupne prilike. U sadržaju dominiraju podaci koji se odnose na službovanje pojedinih imama, mualima i mujezina, te poteškoće sa kojima su se susretali, kao i rezultate koje su postizali u svom radu. Zanimljivi podaci dati su o slijedećim vjerskim službenicima ovog džemata: Šabić ef. Šefket, hafiz Mujezinović ef. Osman, hafiz Sušić ef. Mustafa, Hafizović ef. Husein, Hećamović ef. Alija, Altumbabić ef. Salih (Salko), Suljić ef. Hamdija (zv. Ibrahim), Zahirović ef. Mustafa, hafiz Damadžić ef. Sulejman, Bektašagić ef. Smail, hafiz Nalić ef. Mustafa, Hasanagić ef. Džemal, Fakić ef. Adem, Seljić ef. Mehmed (Mehemed), Smajić ef. Hasan, Brezić ef. Mehmed, Halilčević ef. Salih, Majdančić ef. Salih (Salko), Mehmedović ef. (Muho, Muharem) Mustafa. Ovako prezentovani podaci, daju jednu sveobuhvatnu sliku, ne samo o vjerskim službenicima i vjerskim prilikama, već i o ukupnim vjerskim prilikama na ovom području u navedenom vremenskom periodu. Prezentovani sadržaji ukazuju na jednu sveobuhvatnu složenost sa kojom su se susretali vjerski službenici na planu očuvanja vjere i dostojanstva muslimana na ovom području. No, ovim sadržajem stvorena je šira slika o prilikama u Tuzli u naznačenom vremenu.

Drugi džemat koji je predstavljen, jeste džemat Gornja Tuzla. U pomenutoj *Kartoteci* tretirano je ukupno 11 vjerskih službenika ovog džemata, od čega 6 imama i 5 mujezina. Sjedište imamata bilo je u Gornjoj Tuzli. Prvi džematski imam ovog imamata bio je Mujkanović ef. Husein. Doneseno je puno važnih podataka o ovom imamu, koji detaljno prate njegovo školovanje, postavljenje i napredovanje u službi. Činjenice ukazuju da je isti bio imam, mualim i vjeroučitelj u Gornjoj Tuzli. Brojni važni podaci ukazuju ne samo na njegov rad i djelovanje, već na rad cijelog džemata, ali i na ukupan život u Gornjoj Tuzli u vremenu službovanja ovog imama, u vremenu od 1939. do 1981. godine. Predočeni sadržaj potvrđuje da se radilo o uglednom imamu i mualimu, koji je izveo brojne generacije učenika, koje ga pamte kao vrijednog, principijelnog i učenog mualima. I o drugim imamima, mualimima i mujezinima ovog džemata dati su važni podaci, a riječ je o slijedećim vjerskim službenicima: Mehičić ef. Nedžib, Gutić ef. Nurudin, Čorhodžić ef. Hamid, Mujaković ef. Sulejman, Dervišagić ef. Mustafa, Dervišagić ef. Mehmed, Žunić ef. Zuhdija, Hadžiabdić ef. Đulaga, Pirić ef. Šećo i Terzić ef. Abdulah. O istim su dati podaci koji se odnose na njihovo porodično porijeklo, njihovo školovanje, postavljenje i službovanje. Neke predočene činjenice kazuju o socijal-ekonomskom statusu vjerskih službenika, poteškoćama sa kojima su se isti sretali u službi i izvan nje, broju članova njihovih porodica, kao i o njihovim karakternim crtama. Navedene činjenice potvrđuju da se radi o odgovornim ljudima, misionarskih vidika, odanim vjeri i stalnoj borbi na očuvanju iste. Njihova misija je uspjela, što potvrđuju njihovi rezultati, čiji dometi su vidljivi i danas.

I džemat Lisovići je predstavljen u knjizi. U uvodnom dijelu je ukazano koje područje je pokrивao ovaj džemat, te da je prema podacima iz navedene *Kartoteke* u istom radilo pet imama. Sjedište džemata je bilo u Lisovićima, a džematski imam bio je Alija ef. Suljić. Dati su podaci o mjesti i vremenu rođenja

Alije ef. Suljića, te ukazano da je od 1928. godine bio džematski imam u Lisovićima. Zanimljivi podaci su dati o njegovom školovanju, prvom postavljenju 1919. godine u D. Ljenobudu, te njegovom kretanju u službi. Svoju imamsku dužnost je vršio sve do 1964. godine, kada odlazi u penziju. Tu su podaci i o njegovom preseljenju i dženazi 1973. godine. I o drugim imamima, mualimima i mujezinima ovog džemata dati su važni podaci, a riječ je o vjerskim službenicima: Ibrišević ef. Muharem (Ohro), Kurtić ef. Bego, Zahirović ef. Sulejman i Bošnjaković ef. Abdulah. Prezentovani podaci govore o njihovom školovanju, porodičnom i socijalnom stanju i statusu, te imenovanju i kretanju u službi. Zahvaljujući prezentovanim podacima stvorena je snažna slika o vjerskim prilikama u navedenom džematu u vremenu od austrougarske uprave, pa do početka XXI stoljeća.

I o džematu Gornji Moranjci doneseni su važni podaci. Ukazano je koja je mjesta pokrivaov ovaj džemat. U *Kartoteci* se pominju 4 vjerska službenika ovog džemata, i to: jedan imam mualim, dva imama i jedan mualim. Sjedište džemata je bilo u Gornjim Moranjcima, a džematski imam je bio Ibrahim ef. Sinanović. I o ovom imamu imamo važne podatke, uzete iz *Kartoteke* i drugih izvora. Isti se odnose na godinu i mjesto rođenja, njegovo školovanje, dekrete o imenovanju u službi, njegovo službovanje u imamatima u: Gornjim Moranjcima, Orahovici, Čekanićima. Ibrahim ef. Sinanović je bio aktivan i izvan džematskih obaveza u rješavanju brojnih problema i pitanja sa kojima se sretalo stanovništvo ovih prostora. Ukazano je da se komunistička vlast nije slagala sa njegovim djelovanjem, zbog čega je bio osuđen na dvije godine zatvora. I o drugim imamima su dati zanimljivi podaci, a riječ je o slijedećim vjerskim službenicima: Omer ef. Ibrišimović, hafiz Hodžić (Gagić) (Jusuf) Osman i Mašić ef. Omer. Navedeni podaci, oslikavaju, kako vjerske, tako i ukupne prilike na ovom području u naznačenom vremenu.

U knjizi je predstavljen i džemat Seona. Ukazano je koja mjesta je pokrivaov ovaj džemat, te da je po osnovu činjenica iz navedene *Kartoteke* brojao pet vjerskih službenika: dva imama, dva mualima i jednog mujezina. Sjedište imamata bilo je u Seoni, a glavni imam je bio Džemal ef. Fazlić. O glavnom imamu je doneseno dosta važnih činjenica vezanih za njegovo školovanje, kao i službovanje. U džematu u Seoni je službovao od 1918. godine, gdje je bio imam, matičar, mualim i vjeroučitelj. U svom službovanju je napredovao, pa je od 1960. do 1970. bio predsjednik Odbora IZ Srebrenik. Široko je djelovao na vjersko-kulturnom i obrazovnom planu, gdje je dao veliki doprinos. Predočeni su i podaci o njegovom porodičnom statusu, kao i druge važne pojedinosti. Važni podaci su izneseni i o drugim vjerskim službenicima ovog džemata: Selimović ef. Hasib, hafiz Morankić ef. Mahmut, Glotić ef. Hasan i Lipjankić ef. Omer. O svima njima su u knjizi izneseni podaci vezani za godinu i mjesto rođenja, njihovo školovanje, službovanje, kao i drugi podaci vezani za rad i život navedenih vjerskih službenika.

Džemat Dobrinja je imao dva vjerska službenika. Glavni imam je bio Redžep ef. Mujkić. Rođen je u Modriči 1888. godine, tu su dati i podaci o

njegovom školovanju. U džematu Dobrinja bio je imam, hatib i mualim od 1910. do 1954. godine. Služeći se podacima iz navedene *Kartoteke*, dat je pregled njegovih naimenovanja i službovanja. Činjenice ukazuju da je bio agilan i vrijedan i da je ostvario izvrstan rezultat, te je zbog svog prijatnog karaktera bio omiljen kod ljudi. Bio je član Ilmije. Ostavio je snažan trag u vjerskom životu ovog mjesta. Otišao je u penziju 1954. godine. Drugi imam ovog džemata bio je Muharem ef. Nezić, koji je rođen 1910. u Mionici, a u Gradačcu je završio medresu. Predočeno je njegovo kretanje u službi, gdje je počeo 1943. u Krčevini kod Gradačca. Službovao je u Osoju, Lipnici, Tinji, te ponovo u Gradačcu, kada je 1976. godine otišao u penziju.

U džematu Miričina, po podacima iz navedene *Kartoteke* radila su tri vjerska službenika. Ukazano je da ovaj džemat pokriva: Gnojnicu, Berkovicu i Kruševicu. O svim vjerskim službenicima date su zanimljivi podaci, koji se odnose na njihovo službovanje i doprinos održavanju vjerskih prilika na ovom području. Među imamima ovog džemata predstavljeni su: Sejdinović ef. Mustafa (Mujo), Sakić (Avdić) ef. Ahmed, i Mahmutović ef. Salih. Date činjenice odnose se na njihovo rođenje, školovanje, službovanja, kao i one vezane za njihov doprinos, kako vjerskoj tako i ukupnoj životnoj komponenti na ovom području.

Džemat Dobošnica, obuhvatao je mjesta: Halilbašiće, Garac, Smoluću, Čifluk i Šikulje. Sjedište džemata je bilo u Dobošnici. Na ovom prostoru prema podacima iz *Kartoteke* službovao je jedan vjerskih službenik, i to Kadrić ef. Ibrahim. O istom je dato puno zanimljivih podataka, od mjesta i godine rođenja, do školovanja i službovanja. Bio je džematski imam od 1910. godine pa sve do 1941. godine. Dostupni podaci ukazuju da se radilo o uglednom i uticajnom vjerskom službeniku.

Džemat Puračić je pokrivaio slijedeća mjesta: Tabaci, Bikodže, Modrac i Prokosovići. Sjedište džemata je bilo u Puračiću, a glavni imam je bio Ahmed ef. Mešić. I on je bio jedini vjerski službenik ovog džemata zabilježen u *Kartoteci*. Ukazano je na njegovo školovanje, te da je za glavnog imama izabran 1945. godine. O navedenom imamu je donesen značajan broj drugih zanimljivih činjenica. Osim njega, tretiran je i vjerski službenik Imamović ef. Omer, o kojem je također doneseno dosta zanimljivih podataka, koji se odnose na njegovo školovanje i službovanje. Kao imam džemata Puračić je službovao od 1955. do 1970. godine.

Džemat Turija je pokrivaio naselja: Devetak, Treštenica, Jaruške, Babice, Orahovica i Milino Selo. Sjedište džemata bilo je u Turiji, a glavni imam je bio Mehmed ef. Imamović. O istom su dati detaljni podaci o njegovom školovanju, postavljenju i službovanju, kao i podaci vezani za njegov vjerski, ali i svjetovni rad i doprinos zajednici. Vršio je vjersku službu od 1919. godine. I o drugim imamima ovog džemata dati su važni podaci: hafiz Salihbegović ef. Fehim, Mehinović ef. Adem i Brigić ef. Ramadan. Predočeno je njihovo školovanje i službovanje, kao i druge činjenice iz vjerskog i svjetovnog života istih.

Džemat Lukavac Turski je obuhvatao slijedeća naselja: Huskići, Plane, Bistarac, Šićki, Ahmići, Crveno Brdo i Brgule. U *Kartoteci* su navedena tri

vjerska službenika, imam, mualim i mujezin. Sjedište džemata bilo je u Lukavcu Turskom, a glavni imam je bio Redžep ef. Muminhodžić. O glavnom imamu doneseno je puno važnih informacija, kako iz navedene *Kartoteke*, tako i iz drugih izvora. Ukazano je na mjesto i godinu rođenja Redžepa ef. Muminhodžića, na njegovo školovanje u Berham-begovoj medresi i Višoj šerijatskoj školi u Sarajevu, koju je uspješno završio 1933. Vjersku službu započeo je u rodnim Šerićima, a zatim nastavio u brojnim mjestima tadašnje države (Doboj, Vels, Kosovska Mitrovica, Uroševac), te na kraju u Lukavcu Turskom od 1941. pa do 1982. godine. I poslije penzionisanja radio je kao imam u Modracu. U nekoliko navrata je prisilno prekidao službu. Ostao je upamćen po izuzetno uspješnoj metodologiji rada sa mektebskom djecom. Nadaleko je poznat njegov mektebski udžbenik *Talimu-l-islam*, koji je doživio 17 izdanja sa preko 200.000 primjeraka. I pored velikih pritisaka, ostao je dosljedan u svom pozivu i metodu podučavanja. U knjizi su dati i drugi brojni zanimljivi podaci, koji potvrđuju njegovu istrajnost i doprinos u očuvanju vjere. Zanimljivi podaci su dati i o Abaz ef. Šogoljeviću i Hašimu ef. Malkiću o njihovom školovanju, te službovanju istih.

Džemat Priluk je pokrивao nekoliko mjesta, a za ovaj džemat je vezano 11 vjerskih službenika koji su obavljali dužnost imama, mualima i mujezina, a to su: Mešić (Karić) ef. Husein, Poljić ef. Osman, Poljić ef. Mehmed, Žabić ef. Hašim, Žabić ef. Ibrahim (Edhem Hodža), Okanović ef. Mustafa, Ejubović ef. Mehmed, Čičkušić ef. Ćazim, Kamberović ef. Mehmed, Hasanbašić ef. Omer i Hodžić ef. Bećir (Bego). O svima su izneseni iznimno zanimljivi podaci koji govore o mjestu i godini rođenja, njihovom školovanju, te službovanju i rezultatima na očuvanju vjere na ovom području. Svi oni su dali značajan doprinos na tom planu.

Džemat Banovići je pokrивao više okolnih mjesta: Banović Selo, Tulovići, Grivice, Gosovica, Milići, Pribitkovići, Podgorje, Omazići, Gornji Bučik, Repnik, Osječani i Ribnica. Na ovom području su službovali dva imama i jedan mualim. Sjedište imamata bilo je u Banovićima, a glavni imam bio je Emin ef. Avdić. Zanimljivi podaci su dati o vjerskim službenicima ovog džemata: Modrić ef. Aliji, Mujić ef. Ibrahimu i Kukić Muharemu. Riječ je o podacima koji se tiču njihovog školovanja i službovanju. Tu si i drugi podaci koji oslikavaju kako vjerske, tako i ukupne prilike na ovom području kroz jedan duži vremenski period.

Džemat Đurđevik je pokrивao mjesta: Crijevčići, Djedino, Brnjica Turska, Odorovići, Višća Gornja, Višća Donja, Živinice Turske i Suha. U *Kartoteci* je ubilježeno pet vjerskih službenika, džematski imam, tri imama i jedan mualim. Sjedište džemata bilo je u Đurđeviku, a džematski imam je bio Žabić ef. Muhamed. O istom su doneseni važni podaci o mjestu i godini rođenja (Poljice 1890), školovanju (Careva medresa 1912), te njegovom službovanju koje započinje u Bašigovcima 1912. godine. Tu si i detaljniji podaci o daljem službovanju koje je je trajalo sve do 1953. godine. Muhamed ef. Žabić je bio i imam matičar, a predavao je i vjeronauku. Imao je veliki ugled među vjernicima,

ali i kod naroda. I drugi vjerski službenici su tretirani u knjizi, i to: Čičkušić (Drinić) ef. Šefket, Hodžić ef. Adem, Čičkušić ef. Omer, Brčaninović ef. Spaho (Spahija). O svim njima donesene su veoma zanimljive činjenice koje govore ne samo o njihovom doprinosu vjerskom životu, već i o ukupnim prilikama na ovom području.

Za džemat Bašigovci, po osnovu navedene *Kartoteke* tretiran je samo jedan imam Hodžić ef. Sulejman. O istom je su dati detaljni podaci vezani za mjesto i godinu rođenja, školovanje, te službovanje. Radni vijek je proveo kao vjerski službenik u Bašigovcima kao mualim, hatim, zamjenik imama i imam. Tu si i drugi podaci iz života ovog vjerskog pregaoca.

Prema *Kartoteci* za džemat Lukavica Gornja vezana su tri vjerska službenika, glavni imam i još dva imama. Glavni imam je bio Ibrahim ef. Imamović. O istom su doneseni podaci vezani za mjesto i godinu rođenja, te školovanje i službovanje. Džematski imam je od 1909. godine, a u službi je ostao do 1953. godine. O njegovom službovanju korišteni su podaci iz *Kartoteke*, ali i iz knjiga Hivzije Suljkića i radova Adnana Jahića, koji nam ukazuju da se radilo o jednom vjerskom autoritetu, čovjeku koji je imao stav i princip i veliki ugled ne samo na području svog džemata, već i daleko šire. I o drugim vjerskim službenicima su u knjizi doneseni zanimljivi podaci. Radi se o Redžep ef. Haliloviću i Mehmed ef. Vrtagiću. Predočeni su podaci o mjestu rođenja, školovanju i službovanju, te posebno doprinosu na očuvanju vjere na ovom području.

Za džemat Vukovije Gornje, vezano je šest vjerskih službenika: glavni imam, dva imama i tri mualima. Glavni imam je bio Omer ef. Imamović. O istom su doneseni podaci o mjestu i godini rođenja, školovanju te službovanju. Važni podaci su dati i o drugim vjerskim službenicima, i to: Aščić ef. Halil, Rančić ef. Osman, Malkić ef. Mustafa (Musto), Salihović ef. Emin i Šljivić ef. Ahmed. O njima su također dati podaci koji se odnose na školovanje i službovanje, te posebno na doprinos vjeri i vjerskim prilikama na ovom prostoru.

Džemat Gornje Hrasno je posljednji u nizu obrađenih džemata u ovoj knjizi. Isti je pokrivaio nekoliko mjesta: Donje Hrasno, Gornje Hrasno, Gornje Petrovice, Lipovice, Horozovinu, Kikače, Paraće, Seljublje, Babinu Luku i Suhopolje. U *Kartoteci* su ubilježena za ovaj džemat četiri imama i dva mualima. Sjedište džemata je bilo u Gornjem Hrasnu. U knjizi su predstavljeni sljedeći vjerski službenici: Imamović ef. Ibrahim, Imamović ef. Mehmed, Hasanović ef. Ibrahim, Smajić ef. Omer, Husić ef. Smajl i Mujanović ef. Osman. O svim navedenim vjerskim službenicima dati su zanimljivi i važni podaci koji se odnose na njihov vjerski rad, službovanje i doprinos vjerskim prilikama na ovom području. Tu su i drugi važni podaci iz života navedenih imama i mualima, što oslikava i ukupan život i prilike na ovom području.

Iz svega priloženog, može se zaključiti da knjiga *Vjerski službenici Vakufskog povjerenstva u Tuzli sredinom XX stoljeća*, predstavlja važan sadržaj sa značajnim historijskim i historiografskim karakteristikama i vrijednostima, koje nisu do sada u ovakvom obimu i okviru predočene naučnoj i široj javnosti.

Knjiga je sa historiografskog aspekta bogata, zanimljiva i značajna. Tretira pitanje vjerskih službenika Vakufskog povjerenstva Tuzla, koje do sada nije značajnije istraživano. Knjiga prati važnu historijsku temu, koja je sa istraživačkog i naučno-metodološkog aspekta detaljno sagledana i daje nam jedan nov sadržaj vezan za vjerske službenike i vjerske prilike na širem tuzlanskom području od austrougarskog vremena, pa sve do danas. Prezentovani sadržaj je zasnovan na izvorima prvoga reda, što predstavlja posebnu vrijednost i značaj. Autor se potrudio, da sve što je u knjizi prezentovano potkrijepi adekvatnim historijskim izvorima, što potvrđuje i više od 1.100 fusnota. U analizama i stavovima, nisu ostavljeni po strani ni drugi historijski izvori, što radu daje snažniju tematsku i sadržajnu zaokruženost. U sadržajnom pogledu, kroz obradu džemata i vjerskih službenika: imama, mualima i mujezina, data je jasna slika o vjerskim prilikama na ovom području, sa akcentom na doprinos vjerskih službenika očuvanju vjere na ovom području. Knjiga obiluje brojnim sadržajnim novitetima, te detaljističkim isticanjima određenih važnih posebnosti navedene tematike, što ga čini zanimljivim historiografskim štivom, koje nam pomaže da bolje razumijemo navedenu tematiku i imamo pregledniju i objektivniju sliku o istoj. Knjigu smatram vrijednim historiografskim sadržajem, koji je u dobroj mjeri upotpunio historiografsku prazninu vezanu za vjerske prilike (islamska komponenta) na širem tuzlanskom području u XX stoljeću.